

עין משפט
נר מצוה

מ:

איכא דאמרי אמר רב יוסף דלא אמר דהו תיתבו כו'. אהך גירסא קשה לר"י מאי קבעי מאי צינייהו הא צהדיא חולקין בסתמא^א ועוד דפסקין לקמן הלכתא דחיישין בסתמא וא"כ היכי מגבינן כולהו מתנתא כיון דאינו אומר לסהדי כתבו בשוקי ^(א) צרייתא ומיהו לפי שנוהגים עתה לכתוב בשטררי מתנה ואמר לנו מתנה זו כתובה בשוקא וסתמוה צברא הלך כי אמר להו נמי סתמא דעתו לומר כמו שכותצים בשטרות וצימי האמוראים לא היו נוהגים לכתוב כך לכן היה צריך לומר להם בפירוש כתבו בשוקא כו' ור"ח גריס דלמר להו לא תיתבו בשוקא צרא וקרי ליה סתמא שאינו אומר להם להטמין עצמו ואומר שלא לפרסם והיינו סתמא ^(ט) כלומר לא פרסם ולא הטמינים ^ב אבל כתובו לא חשיב סתמא וכשר לפר"ח ולפיכך מה שנהגו לכתוב בשטרות מתנה זו כתובה בשוקא וסתמוה צברא אינו אלא לשופרא דשטרא ומיהו לישנא דסתמא לא משמע הכי:
שלא

בשוקא ובבריתא ותכתבו ליה מאי בינייהו איכא בינייהו סתמא אמר רבא והויא מודעא לחברתה אמר רב פפא הא דרבא ^ג לאו בפירוש איתמר אלא מכללא איתמר וידהוא גברא דאזל לקדושי אתתא אמרה ליה אי כתבת לי כולוהו נכסך הוינא לך ^ד ואי לא לא הוינא לך אזל כתביה לה לכולוהו נכסי אתא בריה קשישא א"ל וההוא גברא מה תהוי עליה אמר להו לסהדי זילו אטמורו וכתבו ליה אתו לקמיה דרבא אמר להו ולא מר קנה ולא מר קנה מאן דהוא סבר משום דהויא מודעא לחברתה ^ה ולא היא התם מוכחא מילתא דמהמת אונסא הוא דכתב לה אבבל הכא מר ניחא ליה דליקני ומר לא ניחא ליה דליקני איבעיא להו סתמא

מודעא אגיטא מודעיה מודעא פשיטא לא צריכא דעשייה וארציה מהו דחימא כיון דארציה בטולי בטליה למודעיה קמ"ל עד דלמר בטלתיא ואימא כיון דארצי בטליה ולא צריך לפרושי דבטליה ואמרין א"כ נתני וכן אתה אומר בגיטי נשים כופין אותם עד שיתן אמאי קתני עד שיאמר רוצה אני אלא קמ"ל עד דמפרש דבטליה. ודוקא מודעא שיש בה אונס אבל בלא אונס אי טעין ואמר גט שאעשה לא יהא גט אין זה ציטול דכיון דלא נאנס כלל אין סהדי דגמר בלבו בשעת מעשה לעשותו גט גמור ולא מהני ביה ציטול דקודם כתיבה ^אלא א"כ ציטול אחר כתיבה: ^(ו) וגלויי מילנא צעלמא היא. כלומר די לנו בגלויי מילתא צעלמא דלא חיישין אס תתגלה מילתא או לא דסברא היא דאניס דפרישית: ואי דוציני. שמוסר מודעא שנאנס ולפיכך לא הויא מודעא עד שיעידו העדים שמכירין צאונסו משום דאיתא דלא אניס אלא השתא למעות צריך והיום ולמחר ליצעי למיחרט צהדיא מכירה כשיזדמנו לו מעות ולפיכך מסר השתא מודעא לבטל למיכרו: לא **כסבין מודעא אוציני**. נראה לי טעמא דרבא דלמרינן לקמן בפירקין ^(דף מה.) ^(ז) הלכתא תליה וציין וציניה וציני ולא אמרין אלא בשדה סתם שכפאיהו למכור אחת משדותיו והוא צירר מעצמו אחת מהן ומכרה דלא הוי אונס אבל בשדה זו לא כו' והלכך לא כתבינן מודעא דאי בשדה זו הא לא הוי וציניה וציני ולא צריך מודעא אלא יציא עדים שאנסוהו ומיצטל שטר מכירה בלא שום מודעא ואי בשדה סתם הא הוי וציניה וציני ואין אונס צוה השדה שהרי מדעמיה צירר ומכר את זה השדה ומודעא זו שיכתוב פסולה היא דמודעא בלא אונס לאו כלום היא. ומיהו רב הונא דלמר לקמנא ^(ל)תליה וציין וציניה וציני חזין דאכשר מודעא אוציני דלית ליה הך סברא דרבא: ומשני **מודי רבא דכסבין מודעא היכא דאניס**. ^(י) כה"ג דמעשה דפרדס דלקמן דמתוך פחד שמפחידין אותו להפסיד הפרדס לגמרי בלא דמים קמוצין ליה אין בלבו למכור לגמרי אלא עד שינצל מן הפחד הכא ודאי כתבי' מודעא דהא אונס גמור הוא דאי לא מוצין ליה מערער המחזיק יפסיד אותו המחזיק למערער צטענותיו דהכא הוא דלמרי נהרדעי דלרין למיכתב אזו יעידים ביה כו': האי עובדא דפרדסא פרי"ח היאך ידעו העדים באונס של בעל הפרדס דאס בפני עדים אמר לו המחזיק טענות דלקמן אין צריך מודעא אלא יעידו בשמעו לזה המחזיק שבא צעקיפין על בעל הפרדס ויטול בעל הפרדס את שלו וכך פירש אחא מריה דפרדיסא גבי סהדי ואודעיניהו הני מילי שרוצה זה לגזולו פרדס ^(י) בטענותיו ואמר להו אנא תבענא ליה קמייכו ושמעו מיניה דטעין וצינתא ניהלי ולית לך עלי ולא מידי ובתרי הכי א"ל כחשאי אנא מוציננא לך ואמר ליה כתוב לי שטר מכירה שלא בפני דכתנן [[]לקמן סס:] כותבין שטר למוכר אע"פ שאין לוקח עמו והציאהו לי ואמן לך הדמים והלך וה' וסיפר לעדים מה שאמר לו זה לכתוב לו שטר מכירה וכן עשה וקודם שכתב ומסר השטר מכירה אמר לעדים אתם שמעתם שטען לקוחה היא צידה זו ג' שנים ואנא כתבנא ליה שטר מכירה כמו שאמר שלא בפניו ואקבל הדמים השתא מסר אנא מודעא קמייכו דלאו ברעות נפשי מוציננא להאי פרדיסא אלא משום דכפר במשכנתא ובתרי הכי תבענא ליה לדינא ומפקינא לה מיניה על ידי שיראה שטר מכירה זה שמהיום ואני אציא המודעא לפניו המצטלמו והוא לא יתן לבו לטעון ולומר שג' שנים היתה לקוחה לו הקודמין לשטר זה: כה"ג. שמפסיד הכל אם לא ימכור מודי רבא דכתבי מודעא: **מסנתא טמירתא**. מתנה טמונה. לקמיה מפרש: **לא מגבינן בה**. דשמא נתנה לאחר כבר או לעשותה מודעא לחברתה נתכחין דלקמן: **איטמורי**. הטמינו עצמם: ה"ג **ואיכא דאמרי אמר רב יוסף דלא אמר להו סיטבו בשוקי ובצרישא**. לא ציוס לכתוב בשווקים ובצרוצות אלא סתם אמר להו כתובו: **איכא צינייהו סתמא**. שאמר להו כתובו סתם ולא אמר להם איטמורו וגם לא ציוס לכתוב בשוקי ובצרישא ללישנא קמא דרב יוסף כשרה וללישנא בתרא פסולה דלרין לומר להם כתובו בשוקא וסתמוה צברא. ובפירוש ר"ח גרסינן דלמר להו לא תיתבו בשוקא ובצרישא ואי אפשר לומר כן דלשני לשונות דרב יוסף משמע סתמא כשרה: **בשוקא ובצרישא**. לעין כל כתובו לו: **אמר רבא** והויא. הך מתנתא טמירתא מודעא לבטל חזרתה שטר מתנה או מכירה גלויה וכשרה שנכתבה אחרי כן על שדה זו לאדם אחר דלכך כתבה להך טמירתא דלא לחזיק בזה שדה האין בתרא: **אלא מכללא איסמר**. וטעות הוא: **אסא צריה קשישא**. קודם כתיבת השטר לאשה: **אמר להו לסהדי**. קודם שנכתב שטר האשה: **זילו איטמורו בעצרי ימינא**. בצותו מקום: **ועסבו ליה**. לבני ויקדם שטרו ויגבה הכל: **לא מר קנה**. הבן משום דהויא טמירתא: **ולא מר קנה**. האשה משום דטמירתא היא לה מודעא לבטלה: **ולא היא**. דמתנה טמירתא כמאן דליתיה היא ולא היא מודעא: **דמחמא אונסא**. שאינה חפיה צו אא"כ יכתוב לה הלכך לא גמר בלבו להקנות לה אלא עד שישאלנה ויחזור צו והלכך התם הוא דהויא במקום מודעא: **אבל כהא**. דליכא טענת אונס בצתרייתא לא הויא מתנה טמירתא קמייחא מודעא לצתרייתא שהיא עשויה כתקנה לבטלה דבקמייחא לא ניחא ליה דליקני הואיל ועצדה טמירתא אבל אחרון שנעשה לו שטר ראוי ניחא ליה דליקני. שמעינן מהכא דמתנתא טמירתא לא הויא מודעא לחברתה אלא היכא דליכא אונס בצתרייתא אונס דמוכח אבל בלא אונס ניחא ליה דליקני:

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

דלא כסיב בה אן עדים ידעינן צאונסא דפלניא. שאונס גמור יש לו ומכירין אנו איזה אונס. אי לא כתב בה הכי אלא סתמא כתבו פלוני אמר לנו שנאנס: **מודעא דמאי אי**. מודועא דמסר אגיטא ואמתנה לא צריך כולי האי אלא כיון דמודע לסהדי דהאי גיטא שאני

נותן לאשמי אונס אני צו ולא ברגון נפשי ^(א) עשיתי לפיכך דעו שאני מצטלו בפניכם וכן המתנה שאני מקנה לפלוני אונס אני ואיני מקנה אותה ברגוני מהא מצוטלת אע"ג דלא ידעי סהדי אונסא דליה הרי גט והמתנה בטלין: **גלוי מילנא צעלמא היא**. כלומר הרצה בני אדם יוכלו לידע אונסו דכיון דאינו מקבל ממון במתנה וצגט זה שנותן אס איתא דניחא ליה ליתנה מדעתו למה לו למסור מודעא ואי לא ניחא לו ליתן למה לו ליתן גט ומתנה אלא דלאי נאנס צגט וצמתנה זו הלכך אין צריך לפרש אונסו דלא דמי לוציני דהתם צריך לפרש דאיכא למימר סתם מוכר לא ברגונו מוכר אלא משום חסרון מעות והלכך איכא למימר דמסר מודעא דקסבר היום ולמחר כשיהיו לי מעות מפיקנא מודעא ותבענא ליה לדניא ויחזור קרקע שלי ואני אשלם מעותיו אבל הכא אס ברגון נפשו ונתן גט ומתנה בלא אונס למה כותב מודעא בנסם לא יתן גט ולא אינטריך לכתוב מודעא אלא ודאי אונס הוא. ומשום הכי תקינו צגיטין דלא למיכתב גיטא עד שיצטל בעצל כל מודעות שמסר וכן הוא מפורש בערכין בפרק האומר משקלי עלי ^{(דף}

כה.) אמר רב ששם האי מאן דמסר מודעא אגיטא מודעיה מהו דחימא כיון דארציה בטולי בטליה למודעיה קמ"ל עד דלמר בטלתיא ואימא כיון דארצי בטליה ולא צריך לפרושי דבטליה ואמרין א"כ נתני וכן אתה אומר בגיטי נשים כופין אותם עד שיתן אמאי קתני עד שיצטול דכיון דלא נאנס כלל אין סהדי דגמר בלבו בשעת מעשה לעשותו גט גמור ולא מהני ביה ציטול דקודם כתיבה ^אלא א"כ ציטול אחר כתיבה: ^(ו) וגלויי מילנא צעלמא היא. כלומר די לנו בגלויי מילתא צעלמא דלא חיישין אס תתגלה מילתא או לא דסברא היא דאניס דפרישית: ואי דוציני. שמוסר מודעא שנאנס ולפיכך לא הויא מודעא עד שיעידו העדים שמכירין צאונסו משום דאיתא דלא אניס אלא השתא למעות צריך והיום ולמחר ליצעי למיחרט צהדיא מכירה כשיזדמנו לו מעות ולפיכך מסר השתא מודעא לבטל למיכרו: לא **כסבין מודעא אוציני**. נראה לי טעמא דרבא דלמרינן לקמן בפירקין ^(דף מה.) ^(ז) הלכתא תליה וציין וציניה וציני ולא אמרין אלא בשדה סתם שכפאיהו למכור אחת משדותיו והוא צירר מעצמו אחת מהן ומכרה דלא הוי אונס אבל בשדה זו לא כו' והלכך לא כתבינן מודעא דאי בשדה זו הא לא הוי וציניה וציני ולא צריך מודעא אלא יציא עדים שאנסוהו ומיצטל שטר מכירה בלא שום מודעא ואי בשדה סתם הא הוי וציניה וציני ואין אונס צוה השדה שהרי מדעמיה צירר ומכר את זה השדה ומודעא זו שיכתוב פסולה היא דמודעא בלא אונס לאו כלום היא. ומיהו רב הונא דלמר לקמנא ^(ל)תליה וציין וציניה וציני חזין דאכשר מודעא אוציני דלית ליה הך סברא דרבא: ומשני **מודי רבא דכסבין מודעא היכא דאניס**. ^(י) כה"ג דמעשה דפרדס דלקמן דמתוך פחד שמפחידין אותו להפסיד הפרדס לגמרי בלא דמים קמוצין ליה אין בלבו למכור לגמרי אלא עד שינצל מן הפחד הכא ודאי כתבי' מודעא דהא אונס גמור הוא דאי לא מוצין ליה מערער המחזיק יפסיד אותו המחזיק למערער צטענותיו דהכא הוא דלמרי נהרדעי דלרין למיכתב אזו יעידים ביה כו': האי עובדא דפרדסא פרי"ח היאך ידעו העדים באונס של בעל הפרדס דאס בפני עדים אמר לו המחזיק טענות דלקמן אין צריך מודעא אלא יעידו בשמעו לזה המחזיק שבא צעקיפין על בעל הפרדס ויטול בעל הפרדס את שלו וכך פירש אחא מריה דפרדיסא גבי סהדי ואודעיניהו הני מילי שרוצה זה לגזולו פרדס ^(י) בטענותיו ואמר להו אנא תבענא ליה קמייכו ושמעו מיניה דטעין וצינתא ניהלי ולית לך עלי ולא מידי ובתרי הכי א"ל כחשאי אנא מוציננא לך ואמר ליה כתוב לי שטר מכירה שלא בפני דכתנן [[]לקמן סס:] כותבין שטר למוכר אע"פ שאין לוקח עמו והציאהו לי ואמן לך הדמים והלך וה' וסיפר לעדים מה שאמר לו זה לכתוב לו שטר מכירה וכן עשה וקודם שכתב ומסר השטר מכירה אמר לעדים אתם שמעתם שטען לקוחה היא צידה זו ג' שנים ואנא כתבנא ליה שטר מכירה כמו שאמר שלא בפניו ואקבל הדמים השתא מסר אנא מודעא קמייכו דלאו ברעות נפשי מוציננא להאי פרדיסא אלא משום דכפר במשכנתא ובתרי הכי תבענא ליה לדינא ומפקינא לה מיניה על ידי שיראה שטר מכירה זה שמהיום ואני אציא המודעא לפניו המצטלמו והוא לא יתן לבו לטעון ולומר שג' שנים היתה לקוחה לו הקודמין לשטר זה: כה"ג. שמפסיד הכל אם לא ימכור מודי רבא דכתבי מודעא: **מסנתא טמירתא**. מתנה טמונה. לקמיה מפרש: **לא מגבינן בה**. דשמא נתנה לאחר כבר או לעשותה מודעא לחברתה נתכחין דלקמן: **איטמורי**. הטמינו עצמם: ה"ג **ואיכא דאמרי אמר רב יוסף דלא אמר להו סיטבו בשוקי ובצרישא**. לא ציוס לכתוב בשווקים ובצרוצות אלא סתם אמר להו כתובו: **איכא צינייהו סתמא**. שאמר להו כתובו סתם ולא אמר להם איטמורו וגם לא ציוס לכתוב בשוקי ובצרישא ללישנא קמא דרב יוסף כשרה וללישנא בתרא פסולה דלרין לומר להם כתובו בשוקא וסתמוה צברא. ובפירוש ר"ח גרסינן דלמר להו לא תיתבו בשוקא ובצרישא ואי אפשר לומר כן דלשני לשונות דרב יוסף משמע סתמא כשרה: **בשוקא ובצרישא**. לעין כל כתובו לו: **אמר רבא** והויא. הך מתנתא טמירתא מודעא לבטל חזרתה שטר מתנה או מכירה גלויה וכשרה שנכתבה אחרי כן על שדה זו לאדם אחר דלכך כתבה להך טמירתא דלא לחזיק בזה שדה האין בתרא: **אלא מכללא איסמר**. וטעות הוא: **אסא צריה קשישא**. קודם כתיבת השטר לאשה: **אמר להו לסהדי**. קודם שנכתב שטר האשה: **זילו איטמורו בעצרי ימינא**. בצותו מקום: **ועסבו ליה**. לבני ויקדם שטרו ויגבה הכל: **לא מר קנה**. הבן משום דהויא טמירתא: **ולא מר קנה**. האשה משום דטמירתא היא לה מודעא לבטלה: **ולא היא**. דמתנה טמירתא כמאן דליתיה היא ולא היא מודעא: **דמחמא אונסא**. שאינה חפיה צו אא"כ יכתוב לה הלכך לא גמר בלבו להקנות לה אלא עד שישאלנה ויחזור צו והלכך התם הוא דהויא במקום מודעא: **אבל כהא**. דליכא טענת אונס בצתרייתא לא הויא מתנה טמירתא קמייחא מודעא לצתרייתא שהיא עשויה כתקנה לבטלה דבקמייחא לא ניחא ליה דליקני הואיל ועצדה טמירתא אבל אחרון שנעשה לו שטר ראוי ניחא ליה דליקני. שמעינן מהכא דמתנתא טמירתא לא הויא מודעא לחברתה אלא היכא דליכא אונס בצתרייתא אונס דמוכח אבל בלא אונס ניחא ליה דליקני:

סתמא

מודעא אגיטא מודעיה מודעא פשיטא לא צריכא דעשייה וארציה מהו דחימא כיון דארציה בטולי בטליה למודעיה קמ"ל עד דלמר בטלתיא ואימא כיון דארצי בטליה ולא צריך לפרושי דבטליה ואמרין א"כ נתני וכן אתה אומר בגיטי נשים כופין אותם עד שיתן אמאי קתני עד שיצטול דכיון דלא נאנס כלל אין סהדי דגמר בלבו בשעת מעשה לעשותו גט גמור ולא מהני ביה ציטול דקודם כתיבה ^אלא א"כ ציטול אחר כתיבה: ^(ו) וגלויי מילנא צעלמא היא. כלומר די לנו בגלויי מילתא צעלמא דלא חיישין אס תתגלה מילתא או לא דסברא היא דאניס דפרישית: ואי דוציני. שמוסר מודעא שנאנס ולפיכך לא הויא מודעא עד שיעידו העדים שמכירין צאונסו משום דאיתא דלא אניס אלא השתא למעות צריך והיום ולמחר ליצעי למיחרט צהדיא מכירה כשיזדמנו לו מעות ולפיכך מסר השתא מודעא לבטל למיכרו: לא **כסבין מודעא אוציני**. נראה לי טעמא דרבא דלמרינן לקמן בפירקין ^(דף מה.) ^(ז) הלכתא תליה וציין וציניה וציני ולא אמרין אלא בשדה סתם שכפאיהו למכור אחת משדותיו והוא צירר מעצמו אחת מהן ומכרה דלא הוי אונס אבל בשדה זו לא כו' והלכך לא כתבינן מודעא דאי בשדה זו הא לא הוי וציניה וציני ולא צריך מודעא אלא יציא עדים שאנסוהו ומיצטל שטר מכירה בלא שום מודעא ואי בשדה סתם הא הוי וציניה וציני ואין אונס צוה השדה שהרי מדעמיה צירר ומכר את זה השדה ומודעא זו שיכתוב פסולה היא דמודעא בלא אונס לאו כלום היא. ומיהו רב הונא דלמר לקמנא ^(ל)תליה וציין וציניה וציני חזין דאכשר מודעא אוציני דלית ליה הך סברא דרבא: ומשני **מודי רבא דכסבין מודעא היכא דאניס**. ^(י) כה"ג דמעשה דפרדס דלקמן דמתוך פחד שמפחידין אותו להפסיד הפרדס לגמרי בלא דמים קמוצין ליה אין בלבו למכור לגמרי אלא עד שינצל מן הפחד הכא ודאי כתבי' מודעא דהא אונס גמור הוא דאי לא מוצין ליה מערער המחזיק יפסיד אותו המחזיק למערער צטענותיו דהכא הוא דלמרי נהרדעי דלרין למיכתב אזו יעידים ביה כו': האי עובדא דפרדסא פרי"ח היאך ידעו העדים באונס של בעל הפרדס דאס בפני עדים אמר לו המחזיק טענות דלקמן אין צריך מודעא אלא יעידו בשמעו לזה המחזיק שבא צעקיפין על בעל הפרדס ויטול בעל הפרדס את שלו וכך פירש אחא מריה דפרדיסא גבי סהדי ואודעיניהו הני מילי שרוצה זה לגזולו פרדס ^(י) בטענותיו ואמר להו אנא תבענא ליה קמייכו ושמעו מיניה דטעין וצינתא ניהלי ולית לך עלי ולא מידי ובתרי הכי א"ל כחשאי אנא מוציננא לך ואמר ליה כתוב לי שטר מכירה שלא בפני דכתנן [[]לקמן סס:] כותבין שטר למוכר אע"פ שאין לוקח עמו והציאהו לי ואמן לך הדמים והלך וה' וסיפר לעדים מה שאמר לו זה לכתוב לו שטר מכירה וכן עשה וקודם שכתב ומסר השטר מכירה אמר לעדים אתם שמעתם שטען לקוחה היא צידה זו ג' שנים ואנא כתבנא ליה שטר מכירה כמו שאמר שלא בפניו ואקבל הדמים השתא מסר אנא מודעא קמייכו דלאו ברעות נפשי מוציננא להאי פרדיסא אלא משום דכפר במשכנתא ובתרי הכי תבענא ליה לדינא ומפקינא לה מיניה על ידי שיראה שטר מכירה זה שמהיום ואני אציא המודעא לפניו המצטלמו והוא לא יתן לבו לטעון ולומר שג' שנים היתה לקוחה לו הקודמין לשטר זה: כה"ג. שמפסיד הכל אם לא ימכור מודי רבא דכתבי מודעא: **מסנתא טמירתא**. מתנה טמונה. לקמיה מפרש: **לא מגבינן בה**. דשמא נתנה לאחר כבר או לעשותה מודעא לחברתה נתכחין דלקמן: **איטמורי**. הטמינו עצמם: ה"ג **ואיכא דאמרי אמר רב יוסף דלא אמר להו סיטבו בשוקי ובצרישא**. לא ציוס לכתוב בשווקים ובצרוצות אלא סתם אמר להו כתובו: **איכא צינייהו סתמא**. שאמר להו כתובו סתם ולא אמר להם איטמורו וגם לא ציוס לכתוב בשוקי ובצרישא ללישנא קמא דרב יוסף כשרה וללישנא בתרא פסולה דלרין לומר להם כתובו בשוקא וסתמוה צברא. ובפירוש ר"ח גרסינן דלמר להו לא תיתבו בשוקא ובצרישא ואי אפשר לומר כן דלשני לשונות דרב יוסף משמע סתמא כשרה: **בשוקא ובצרישא**. לעין כל כתובו לו: **אמר רבא** והויא. הך מתנתא טמירתא מודעא לבטל חזרתה שטר מתנה או מכירה גלויה וכשרה שנכתבה אחרי כן על שדה זו לאדם אחר דלכך כתבה להך טמירתא דלא לחזיק בזה שדה האין בתרא: **אלא מכללא איסמר**. וטעות הוא: **אסא צריה קשישא**. קודם כתיבת השטר לאשה: **אמר להו לסהדי**. קודם שנכתב שטר האשה: **זילו איטמורו בעצרי ימינא**. בצותו מקום: **ועסבו ליה**. לבני ויקדם שטרו ויגבה הכל: **לא מר קנה**. הבן משום דהויא טמירתא: **ולא מר קנה**. האשה משום דטמירתא היא לה מודעא לבטלה: **ולא היא**. דמתנה טמירתא כמאן דליתיה היא ולא היא מודעא: **דמחמא אונסא**. שאינה חפיה צו אא"כ יכתוב לה הלכך לא גמר בלבו להקנות לה אלא עד שישאלנה ויחזור צו והלכך התם הוא דהויא במקום מודעא: **אבל כהא**. דליכא טענת אונס בצתרייתא לא הויא מתנה טמירתא קמייחא מודעא לצתרייתא שהיא עשויה כתקנה לבטלה דבקמייחא לא ניחא ליה דליקני הואיל ועצדה טמירתא אבל אחרון שנעשה לו שטר ראוי ניחא ליה דליקני. שמעינן מהכא דמתנתא טמירתא לא הויא מודעא לחברתה אלא היכא דליכא אונס בצתרייתא אונס דמוכח אבל בלא אונס ניחא ליה דליקני:

ק א מיי פ"ו מהל' מביה הל' ב סמנ עשין פנ טוש"ע ח"מ סי' דה סעיף א:

קא ב מיי" שם הל' ב ופ"ו מהל' גיטושין הל' ב ופי"ה מהל' מביה וצ"ה הלכך ד סמנ שם וסי' ג טוש"ע שם סעי' ב וסי' רמנ סעי' א וטוש"ע אה"ע סי' קלד סעי' א:

קב ג ד מיי פ"ה מהל' מביה הל' ד סמנ עשין פנ טוש"ע ח"מ סי' רה סעיף ז:

קג ה מיי פ"ה מהל' וצ"ה הל' א ב ופי"ט שם הל' ב סמנ עשין פנ טוש"ע ח"מ סי' רמנ סעי' ג ד ה: קד ו ד מיי" שם פ"ה הלכה ה סמנ שם טוש"ע שם סעי' ט וסי':

קה ח ט מיי" שם הל' ג טוש"ע שם ונכספי ח:

רבינו גרשום

דלא כתיב בה. עדים גופיהו ידעו באונסיה לא מודעא היא: מודעא דמאי א"י צוריה למכתב בה ידיעין באונסיה אי דגט או דמתנה שוכריהון אותו ליתן הכא לא צריך למכתב ידיעין באונסיה דהאי גלוי מילתא צעלמא דכיון שכפאיהו ועל כרחו נתן משום דאינו מקבל כלום אלא נתן: ואי מודעא דוביני. שכפאיהו למכור אמרת דצריכי למיכתב ידיע' באונסיה: והאמר רבא לא כתבי מודעא לוביני. שמאחר שמקבל הוא דמים מיד גמר ומכר לו ומודי רבא דוביני שם דאניס דומיא דהאי מעשה דפרדיסא א"ג דמקבל וזוי דכתבי' ליה מודעא וצריך למכתב ידיענא באונס: האי מתנה טמירתא. שמר כתבו לי בחתוב לא מגבינן בה דשמא כבר נתנה לאחר: בשוקי ברייתא. כלומר בגלוי לעיני הכל לא יכתבו: איכא בינייהו סתמא. ללישנא קמא אי אמר להו סתמא זילי כתובו לא הויא מתנה עד דאמר להו לפסהי תיתבו בשוקי ברייתא ותכתבו ליה: אמר רבא והויא מודעא לחברתה. שאם כתב מתנה טובה לחד כתובה ותחומה בשוק או בברא והורי אותה מתנה עצמה כתבה לאחר בטמירתה אינה מתנה זו ולא זו דשינה הוה מודעא לחברתה ראשונה דהא לא ניתא ליה דראשון קנה הואיל וכתב לשני ושניה טמונה היא כגון האי מעשה: בעבר ימינא. באותו מקום: דמחמת אונס הוא דכתב לה. דלא מוקדשה ליה אי לא כתב לה כל נכסיה: אבל הכא. דהויא דכתב לראשון מתנה גלויה ולבתרי הכי כתב ליה אדריך בטמירתא להאי אמורין דניחא ליה דליקני [ולא] הוי מודעא

מסורת הש"ס

א) ב"מ ע"ב, ב) ג' (ב'רסות ט. וס"ג), ג) נדף מו: מח: וע"ש צפי הרשפים],

גליון הש"ס

רשבי"ם ד"ה גלויי מילתא בפה"ד אא"כ ביטל אחר בתיבת. ע"י גיטין דף לג ע"ב וכתום: שם ד"ה (הכא) [התם]:

הגהות הב"ח

א) גמ' אמר ליה אי מונת: ב) שם הויאל לך לאיתתא ולי לא: ג) רשב"ם ד"ה מודעא וסי' ולא ברגון נפשי אני נותן לה זה הגט לפיכך דעו וסי' בטלין דגלויי מילתא וסי' בנט זה ובמתנה ולי אשלם לו מעותיו וסי' ולא יצטרך לכתוב כל"ל וסד"ה: ד) ד"ה גלויי מילתא כל"ל וזאת ד' נמחק: ה) ד"ה לא כתבינן וסי' לקמן בפירקין אמר רבא הלכתא וסי' ואין כאן אונס צוה השדה שהרי מפרשו בירר: ו) ד"ה ומשני מודה וסי' דלענין בבה"ג מודה וסי' והכא הוא דלמתי: ז) ד"ה האי שולר צטענותיו וסי' ומודעא שטר מתנה: ח) בא"ד וסיני סתמא דלא פ"י לא פריסום ולא הטמנה אבל וסי' וכשר לפר"ח ורפי זה מה שנהנו:

מוסף רש"י

פרדיסא. כס (ב"מ ע"ב), כבישנא. אטמין (שם), ואמינא לקוחה היא ביד. ואצד שטר המכירה ואכא מתח חוקה שלג ג' שנים, דטלי האי לא מלינא למחזקרי בשטרם (שם),

מוסף תוספות

א. דהא בלישנא בתרא אמרי מתנתא טמירתא כגון דלא אמר להו, אלא סתמא אמר להו כתובו. מב"ן. ב. עין תוס' י"ד ומעב"ל בבבאור האיכא בינייהו לפי גירסת ריח.